

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. június 6.
(OR. en)

9878/19

SOC 406
EMPL 303
ECOFIN 537
EDUC 255

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A 2019. évi európai szemeszter horizontális szociális és foglalkoztatási vetületei – Irányadó vita

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak azt a kiindulópontként szolgáló elnökségi feljegyzést, amely háttérinformációkat és – a miniszterek által megvitatandó kérdések megfogalmazásával – útmutatást nyújt az EPSCO Tanács 2019. június 13-i ülésén tartandó irányadó vitához.

Az európai szemeszter ciklusa: iránytű az inkluzív és fenntartható európai növekedés biztosításához

A 2019. évi európai szemeszterre vonatkozó csomag megerősíti, hogy az Európai Uniót továbbra is növekvő gazdaság és bővülő foglalkoztatás jellemzi. 2018 végén több mint 230 millió embert foglalkoztattak az EU-ban, a munkanélküliségi ráta pedig továbbra is csökkenőben van, és már jóval alacsonyabb a válság előtti szintnél. A foglalkoztatási arány 2018-ban 73,1% volt, így az várhatóan csaknem eléri majd az Európa 2020 stratégiában kitűzött 75%-os arányt.

Ezzel párhuzamosan csökken a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett lakosok száma. 2017 végén 4,2 millióval kevesebben voltak kitéve a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának, mint 2008-ban. Bár még hosszú az út az Európa 2020 stratégiában meghatározott, a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett polgárok 20 millió fővel való csökkentésére vonatkozó cél eléréséig, érdemi előrelépés történt ezen a téren, és úgy tűnik, hogy a helyzet gyorsan javul.

Mindazonáltal nem minden tagállam részesül egyenlő mértékben e pozitív tendenciákból.

Az európai szemeszter központi szerepet tölt be a gazdasági és szociális politikáknak az Európai Unióban való koordinálásában és monitorozásában, valamint a tagállamok abban való segítségével, hogy elérjék az Európa 2020 stratégiában meghatározott célokat. Az európai szemeszter keretében a strukturális reformok támogatták az inkluzív növekedést és a foglalkoztatást, miközben megkönnyítették a makrogazdasági egyensúlyhiány csökkentését. A szociális jogok európai pillérének az európai szemeszter keretében 2018 óta történő érvényesítése tovább támogathatja ezt a folyamatot, elősegítve a felfelé irányuló konvergenciát a jobb élet- és munkakörülmények biztosítása érdekében.

Az európai szemeszter jelenlegi ciklusa a 2019. évi éves növekedési jelentés elfogadásával vette kezdetét. Az éves növekedési jelentésben meghatározott prioritások szorosan kapcsolódnak egymáshoz és kölcsönösen erősítik egymást, ami rámutat annak szükségességére, hogy nemzeti és uniós szinten is integrált megközelítést alkalmazzunk, biztosítva ezáltal az inkluzív növekedést és a fenntartható gazdasági fejlődést, valamint javítva az általános szociális és gazdasági helyzetet. Az éves növekedési jelentésben különös hangsúlyt kapott az egyes országok és régiók helyzetén alapuló beruházások szükségessége.

Európa 2020 stratégia: az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó, a jelenlegi évtizedre szóló célok

Az Európa 2020 stratégia ambiciózus célokat határoz meg a foglalkoztatás, a kutatás és fejlesztés, az éghajlatváltozás és az energiaügy, az oktatás, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés területére vonatkozóan.

E célok teljesítése eddig változó mértékben sikerült. A 75%-os foglalkoztatási arány talán elérhető lesz 2020-ra. Kétségtelen, hogy előrelépés történt a szociális helyzet terén; mindazonáltal – ahogy fentebb már említettük –, nehezen lesz teljesíthető a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett polgárok 20 millió fővel való csökkentésére vonatkozó cél, és az e téren elért végső eredményt erősen befolyásolni fogják az általános gazdasági kilátások.

Bár az Európa 2020 stratégiában meghatározott célok különféle területekre vonatkoznak, összefüggenek egymással. A minőségi oktatáshoz és képzéshez való hozzájutás kulcsfontosságú a polgárok munkaerőpiaci integrációja szempontjából. Az Európa 2020 stratégiában meghatározott, a kutatás-fejlesztésre vonatkozó cél pedig szorosan kapcsolódik az oktatásra, illetve a foglalkoztatásra vonatkozó célokhoz. Egyfelől a kutatás-fejlesztés – a szükséges készségek és technológiák biztosítása útján – munkahelyteremtéshez, valamint a foglalkoztathatóság és a termelékenység növekedéséhez vezethet, másfelől pedig az új technológiák további társadalmi változásokat és munkaerőpiaci átalakulást eredményezhetnek.

Az európai szemeszter nem csupán az Európa 2020 stratégiában meghatározott célok teljesítése terén elért eredmények monitorozását teszi lehetővé, hanem keretként szolgál az e célok közötti szoros összefüggések elemzésére és érvényesítésére is. Ez továbbra is alapvető elemét fogja képezni a szociális és munkaerőpiaci szakpolitikai reformok koordinálásának.

Az előttünk álló út: a szociálpolitikák és a munkaerőpiaci politikák mint az európai szemeszter folyamatának kulcsfontosságú elemei

A tagállamok minden évben vállalásokat tesznek olyan strukturális reformok végrehajtására, amelyek kedvező feltételeket biztosítanak a munkaerőpiaci részvétel fokozására, a továbbképzés és az átképzés ösztönzésére, valamint az összes polgár társadalmi és gazdasági integrációjának biztosítására.

A foglalkoztatás közelmúltbeli bővülése főleg a nők és az idősebb munkavállalók körében történt, azonban e csoportok még mindig kevésbé foglalkoztatottak az átlaghoz képest. A dolgozói szegénység ugyanakkor több tagállamban magas és növekvőben van, és ez sok esetben jelentős jövedelmi egyenlőtlenségekkel párosul. A szegénység vagy a társadalmi kirekesztettség kockázata különösen az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók, a gyermekek, a fogyatékkal élők és a bevándorlói háttérrel rendelkezők számára jelent továbbra is kihívást. Fontos ezért, hogy a szociális és munkaerőpiaci kihívások továbbra is az európai szemeszter központi prioritásait képezzék, és hogy azokat a foglalkoztatási iránymutatásokkal és a szociális jogok európai pillérével összhangban kezeljék. Annak biztosításával, hogy minden polgár egyaránt részesüljön a kedvező gazdasági tendenciák előnyeiből, fokozható a gazdaság fenntarthatósága, növelhető az Európai Unió iránti bizalom, valamint erősíthető a közös európai értékek iránti támogatás.

Európai szemeszter: hasznos iránymutatási eszköz a jövőbeli európai szakpolitikai koordinációhoz

Az országspecifikus ajánlások a fő gazdasági, társadalmi és foglalkoztatási kihívások kezeléséhez fogalmaznak meg iránymutatásokat; ezen ajánlások végrehajtása az európai szemeszter folyamatának központi elemét képezi. A végrehajtási arányok idővel javulnak, mivel a reformok érvényesüléséhez általában hosszabb időre van szükség. Ennek megfelelően a 2011–2018-as országspecifikus ajánlásoknak csupán a 30%-át jellemezte az eredmények részleges vagy teljes hiánya, miközben az esetek 26%-ában teljes vagy jelentős mértékben végrehajtásra került az ajánlás. A reformok végrehajtásának javításával az európai szemeszter még erőteljesebb szakpolitikai koordinációs eszközt képezhet Unió-szerte, hozzájárulva ezáltal a tagállamok közötti kohézió fokozásához, valamint az EU teljesítményének általános javításához.

Alapvetően fontos ezért erőfeszítéseket tenni az országspecifikus ajánlások végrehajtási arányának növelésére, mégpedig az ajánlások végrehajtásával kapcsolatos közös kihívásokra és bevált gyakorlatokra vonatkozó tapasztalatcsere, a fejlemények hatékony monitorozása, valamint a szociális partnerekkel és az egyéb érdekelt felekkel folytatott nemzeti és uniós szintű párbeszéd erősítése révén. Szintén elengedhetetlen, hogy a reformtörekvéseket megfelelő finanszírozás útján, a strukturális alapok – különösen az ESZA és ESZA+ – hatékony felhasználásával támogassák.

Felkérjük a minisztereket, hogy a fentiekre tekintettel – az Európai Tanács ülésén folytatandó megbeszélések előkészítése érdekében – hozzászólásaikban az alábbi kérdések megválaszolására összpontosítsanak:

1. *Hatékony eszközt képez-e az európai szemeszter annak biztosítása szempontjából, hogy a tagállamok koordinált módon javítsák foglalkoztatási és szociális teljesítményüket többek között az Európa 2020 stratégiában meghatározott célok elérése érdekében?*
 2. *Hogyan lehetne erősíteni az európai szemeszter szociális dimenzióját többek között annak biztosításával, hogy a szociális szempontokat megfelelően figyelembe vegyék az egyéb szakpolitikai területeken?*
 3. *A tagállamok milyen intézkedésekkel tudnák fokozni az európai szemeszter folyamatában való szerepvállalásukat annak érdekében, hogy az országspecifikus ajánlások és a nemzeti reformok még hatékonyabban és koordináltabban kerüljenek végrehajtásra?*
-